

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ПАРЛАМЕНТІ МӘЖІЛІСІНІҢ
Д Е П У Т А Т Ы

Д Е П У Т А Т
МАЖИЛИСА ПАРЛАМЕНТА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Астана, Парламент Мәжілісі
20 __ ЖЫЛҒЫ « __ » _____
№ _____

010000, Астана, Мажилис Парламента
« __ » _____ 20 __ года

2023 жылдың 24 мамырында жарияланды

**Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің
Бірінші орынбасары
Р.В. Скляр**

**Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің
орынбасары
С.М. Жұманғаринге**

ДЕПУТАТТЫҚ САУАЛ

Мемлекет басшысы өз сөзінде жеке кәсіпкерлікті дамыту үшін жағдай жасау мәселелеріне бірнеше рет назар аударып келеді. «АМАНАТ» партиясы өз тарапынан нарықтық экономиканы дамыту үшін бар күшін салуда.

Отандық өндірушілерді қолдау мақсатында 2009 жылы алғаш рет «СТ-KZ» нысанындағы тауардың шығу тегі туралы Сертификат енгізілді, ол тауардың шығарылған елі Қазақстан екенін растайтын құжат болып табылады.

«СТ-KZ» Сертификатын беру ҚР Сауда және интеграция министрінің 13.07.2021 ж. № 454-НҚ бұйрығымен бекітілген «Тауардың шығарылған елін, Еуразиялық экономикалық одақ тауарының немесе шетел тауарының мәртебесін айқындау, тауардың шығарылуы туралы сертификат беру және оның күшін жою, тауардың шығарылған елін айқындау жөніндегі сертификаттың нысанын белгілеу жөніндегі қағидаларды бекіту туралы» Қағидалардың 2-параграфына сәйкес жүзеге асырылады.

Қағидалардың 3-тармағына сәйкес ішкі айналым үшін тауардың шығарылған елін айқындау үшін тауар толығымен қазақстандық немесе тауардың жеткілікті қайта өңдеу критерийі ескеріле отырып, қазақстандық болуы тиіс деп белгіленеді.

Егер толық қазақстандық тауарлар тобы бойынша сұрақтар туындамаса, онда екінші топ бойынша сұрақтар көп. Мәселен, қазақстандық тауарды жеткілікті қайта өңдеу критерийлері болып мыналар табылады:

1) тауарды қайта өңдеу нәтижесінде болған алғашқы төрт белгінің кез келгенінің деңгейінде СЭҚ ТН бойынша тауар кодының өзгеруі (негізгі өлшем);

2) қағидаларға 2-қосымшада айқындалған шарттарды, өндірістік және технологиялық операцияларды орындау;

3) қазақстандық қамтудың үлесі дайын тауар құнының кемінде 50% құрайтын кезде тауар құнының өзгеруі.

Реттелетін және мемлекеттік сатып алуға қатысты осы Ережелер мен заңнаманы талдау қазақстандық мазмұнның нақты үлесі қандай маңызды емес екенін, ең бастысы – «СТ-KZ» Сертификатының болуы екенін көрсетеді.

Нәтижесінде, бұл қайта өңдеудің локализациясының немесе тереңдігінің артуына, аудиторлардың сараптамасына сенімсіздікке, өндірушінің мәртебесін растайтын қосымша құжаттардың пайда болу қажеттілігіне, индустриялық сертификат ретінде және т.б. және ең бастысы – «Отандық өндіруші» ұғымының беделін түсіруге және елде өз өндірісін локализациялауды арттыратын кәсіпкерлерді демотивациялауға ынталандырудың болмауына әкелді. Заңнамалық базаның өзі қазір бірнеше отандық өндірушілер арасында дау туғызуда, олар заң бойынша қазыналық мазмұнның әртүрлі деңгейіне ие, бірақ қолдау шараларына тең қол жеткізе алады.

Осыған байланысты, «СТ-KZ» берудің жақсы құрылған, іс жүзінде толық цифрланған және ашық тетігін ескере отырып, оны күшейтуді және мынадай өзгерістер енгізуді ұсынамыз.

Біріншіден, қазақстандық мазмұнды анықтаудың нақты әдістемесін әзірлеу.

Екіншіден, елішілік құндылықтың нақты үлесінің мөлшері немесе оқшаулау деңгейінен ойластырылған баланс мемлекеттік қолдау шаралары мөлшерінің басты өлшемшарты болуы тиіс.

Үшіншіден, Ережедегі 2-қосымша қазір жеткілікті қайта өңдеу өлшемдерін айналып өту құралына айналғандықтан, мемлекеттік сатып алулар мен басқа да реттелетін сатып алулардағы көлемді ескере отырып, өңдеу өнеркәсібінің әрбір саласы үшін ерекше жағдайлар мен өлшемшарттар мүмкіндігін көздей отырып, оны қайта қарау қажет деп санаймыз. Атап айтқанда, осы тауарларды сатып алуда аса сұранысқа ие тауарлар пулын жасауды, сондай-ақ заңнамада мемлекеттік қолдау мөлшерін қазтұтыну мөлшерінен градациялау шартын бекіте отырып, оқшаулау деңгейін ескере отырып, пилоттық жоба жасауды ұсынамыз.

Құрметпен,

Депутаттар

**Б.Нажметдинұлы
Қ.Балабиев
М.Толыкбаев
С.Пономарев
И.Смирнова**

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ПАРЛАМЕНТИ МӘЖІЛІСІНІҢ

Д Е П У Т А Т Ы

Д Е П У Т А Т

МАЖИЛИСА ПАРЛАМЕНТА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Астана, Парламент Мәжілісі
20 __ жылғы «__» _____
№ _____

010000, Астана, Мажиліс Парламенті
«__» _____ 20 __ года

Оғлашен 24 мая 2023 года

**Первому заместителю
Премьер-Министра
Республики Казахстан
Скляр Р.В.**

**Заместителю
Премьер-Министра
Республики Казахстан
Жумангарину С.М.**

ДЕПУТАТСКИЙ ЗАПРОС

В своих выступлениях Глава государства неоднократно акцентировал внимание на вопросах создания условий для развития частного предпринимательства. Партия «АМАНАТ» со своей стороны прилагает все усилия для развития рыночной экономики.

В целях поддержки отечественных производителей в 2009 году был впервые введен Сертификат о происхождении товара формы «СТ-KZ», который является документом, подтверждающим, что страной происхождения товара является Казахстан.

Выдача сертификата СТ-KZ осуществляется в соответствии с Параграфом 2 Правил, утвержденных Приказом министра торговли и интеграции РК от 13.07.2021г. № 454-НҚ «Об утверждении Правил по определению страны происхождения товара, статуса товара Евразийского экономического союза или иностранного товара, выдаче сертификата о происхождении товара и отмене его действия, установлении форм сертификата по определению страны происхождения товара».

В соответствии с пунктом 3 Правил для определения страны происхождения товара для внутреннего обращения устанавливается, что товар должен быть полностью казахстанского происхождения или казахстанского происхождения с учетом критерия достаточной переработки товара.

Если по группе товаров полностью казахстанского происхождения вопросов не возникает, то по второй группе вопросов много. Так, критериями достаточной переработки товара казахстанского происхождения являются:

- 1) изменение кода товара по ТН ВЭД на уровне любого из первых четырех знаков, произошедшее в результате переработки товара (основной критерий);
- 2) выполнение условий, производственных и технологических операций, определенных Приложением 2 к Правилам;
- 3) изменение стоимости товара, когда доля казахстанского содержания составляет не менее 50 % от стоимости готового товара.

Анализ этих правил и законодательства касательно регулируемых и государственных закупок показывает, что не важно, какова реальная доля казахстанского содержания, главное - наличие самого сертификата СТ-KZ.

В результате это привело к отсутствию стимула к увеличению локализации или глубины переработки, к недоверию экспертизы аудиторов, к необходимости возникновения дополнительных подтверждающих статус производителя документов, как индустриальный сертификат и т.д. и самое главное - к дискредитации понятия «отечественный производитель» и демотивации предпринимателей, которые увеличивают локализацию своего производства в стране. Сама законодательная база сейчас порождает споры между несколькими отечественными производителями, которые по закону имеют разные уровни казсодержания, но равный доступ к мерам поддержки.

В этой связи, учитывая хорошо выстроенный и практически полностью оцифрованный и открытый процесс выдачи СТ-KZ предлагаем его усилить и внести следующие изменения.

Во-первых, разработать четкую методику определения казахстанского содержания.

Во-вторых, размер реальной доли внутристрановой ценности, либо продуманная бальность от уровня локализации, должны стать главным критерием размера мер государственной поддержки.

В-третьих, поскольку Приложение 2 к Правилам сейчас стало инструментом обхода критериев достаточной переработки, считаем необходимым пересмотреть его, предусмотрев возможность для каждой отрасли обрабатывающей промышленности особые условия и критерии, с учетом объема в госзакупках и в других регулируемых закупках. В частности, предлагаем сделать пул товаров, наиболее востребованных в этих закупках товаров, а также сделать пилотный проект с учетом уровня локализации, закрепив в законодательстве условие градации размера государственной поддержки от размера казсодержания.

Депутаты

**Б.Нажметдинұлы
К.Балабиев
М.Толыкбаев
С.Пономарев
И.Смирнова**